

AKRAN ZORBALIĞI

BURDUR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AYLIK BÜLTENİ

Mart 2023

Sayı 4

Akran zorbalığı, daha güçlü konumda olan bir veya birkaç öğrenci tarafından bir başka öğrenciye yönelik olarak zarar verme amacıyla yapılan tekrarlayıcı davranışlardır.

3 temel özelliği vardır:

- Davranışın bilinçli ve kasıtlı olarak zarar verme amacıyla yapılması
- Davranışın tekrarlanarak devam etmesi
- Zorbalık yapan öğrenci ile maruz kalan öğrenci arasında güç dengesizliğinin bulunması (fiziksel özellikler veya yaş olarak).

Akran zorbalığının birden fazla boyutu vardır: Fiziksel, sözel, ilişkisel ve siber zorbalık.

Fiziksel zorbalık, fiziksel güç içeren davranışlardır. Tekme, Tokat atmak, Yumruklamak, Çelme takmak, Vurmak, İtmek vb.

Sözel zorbalık, olumsuz yargılar, atıflar veya sözel davranışlardır. İsim/lakap takmak, Hakaret etmek, Küfürlü konuşmak, Küçük düşürücü sözler, Azarlamak.

İlişkisel zorbalık, sosyal ilişkilerine zarar vermeyi hedefleyen davranışlardır. Dedikodu, Asılsız söylentiler, Dışlamak, Küçük düşürmek, Görmezden gelmek, Tehdit.

Siber zorbalık, teknolojik aletler (bilgisayar, tablet, cep telefonu) kullanarak yapılan davranışlardır.

Başkası adına hesap açmak, Uygunsuz içerik paylaşmak, Sosyal medyada hakaret etmek, İzinsiz olarak fotoğraf/videosunu paylaşmak, Özel fotoğraflarını ve görüşmelerini başkaları ile paylaşmak.

Akran zorbalığı davranışları okulun her alanında, okul çıkışında veya okul yolunda görülebilir. Bu davranışlar özellikle yetişkin denetiminin ve gözetiminin yetersiz olduğu yerlerde daha sıklıkla görülmektedir.

Akran zorbalığının hem zorbalık davranışını yapan öğrenci için hemde maruz kalan mağdur öğrenciler için olumsuz sonuçları vardır. Bunlardan bazıları: Yüksek düzeyde saldırgan davranışlar, Depresyon ve kaygı, Duygusal stres, Düşük benlik saygısı, Sosyal ilişkilerde problemler, Dışlanma, Okula bağlılıkta azalma, okuldan uzaklaşma.

İÇERİK

Akran Zorbalığı

Türleri

Öneriler

Öneriler

- Çocuğunuza zorbalığın ne olduğunu öğretebilirsiniz. Bir eylemin zorbalık olarak nitelendirilebilmesi için mutlaka fiziksel saldırı içermesi gerekmez, farklı boyutları olduğunu anlatın.
- Çocuğunuza erken yaşlardan itibaren kibar olmayı, hoşgörülü olmayı, kötü ve alaycı sözler söylememeyi, diğer cinsiyetlere ve farklılıklara saygılı olmayı öğretmelisiniz.
- Ailelerin de sorunu öğrendiklerinde duygularını mümkün olduğunca kontrol etmeleri ve sakin kalabilmeleri gerekmektedir; hemen aşırı tepki vermemek ve durumu daha da güçleştirmemek için çaba göstermeleri gerekmektedir.
- Çocuğunuzun, yaşayabileceği muhtemel sorunlar karşısında neler yapabileceğine ilişkin alınabilecek tedbirleri prova edebilirsiniz. Evinizde yapacağınız küçük canlandırma oyunları ile çocuğunuzun olası bir sorun karşısında neler yapabileceğine dair uygulamaya dayalı deneyim kazanmasını sağlayabilirsiniz.
- Zorbalığa maruz kalması durumunda aile, arkadaş, öğretmen vb. gruptan destek araması konusunda çocuğunuzu cesaretlendirebilirsiniz.
- Çocuğunuza, okulda yaşayabileceği akran zorbalığı gibi eylemleri, okuldaki güvendiği bir öğretmene anlatmasını teşvik edebilirsiniz.

- Çocuğunuza, olayları gizlemenin, zorbalara yardımcı olmak anlamına geldiği fikrini benimsetin. Çünkü gizlilik, zorbalığın en güçlü silahıdır. Zorbalık yapan bir çocuğu yetişkinlere şikâyet etmek ispiyonculuk değil, tam tersine yapılması gereken bir davranıştır, bilincini çocuğunuza kazandırabilirsiniz.
- Çocuğunuzun zorba veya mağdur olduğu bir zorbalık davranışı karşısında, lütfen durumu tek başınıza çözmeye çalışmayın. Tüm okul personeli (okul psikolojik danışmanı, okul yöneticileri, öğretmenler, hizmetliler ve öğrenci) ile ortak hareket edin ve çözüm için ortak sorumluluk alın.
- Çocuklarınızdan arkadaşlarına göre daha popüler olmasını beklememelisiniz, bu beklenti çocuğunuzu zorba olmaya itebilir. Bu yöndeki arzularınızı, çocuklarınıza yansıtmaktan kaçınınız.
- Çocuklarınızın ilgi alanları doğrultusunda sanatsal, sportif veya kültürel faaliyetlerde bulunabilmesi için imkânlar sunabilirsiniz.
- Çocuklarınızı şiddet ve cinsellik içeren TV dizilerinden ve bilgisayar oyunlarından uzak tutmaya çalışınız.
- Çocuklarınızı güvenli teknoloji kullanımı konusunda bilgilendirmelisiniz. Çocuklarınızı, özellikle internet ortamında karşılaşılabilecekleri olumsuzluklar konusunda haberdar etmelisiniz.
- Çocuklar karşılaştıkları problemleri çözmeyi çevrelerinden, en başta da anne babalarından öğrenirler. Bu yüzden siz problemleri doğru yoldan çözerseniz çocuklar da sizin ayak izlerinizden gidip doğruyu bulabilirler.

"Çocuklar; 'Kötü bir gün geçirdim, konuşalım mı?' demezler, 'Oynayalım mı?' derler."

Lawrance Kohen

